

Җентерү ялавё

Муркаш район хаҗачё

1944 җулхи майн 5-мёшёнченпе тухать

46 (7686) №

Юн кун, 2009 җулхи июнён (җёртме) 10-мёшё

Хакё ирёлкё

Вилья́х-чёрлө́х па́хакансен районти конкурсёнчен

Республика́ра

«Хамёр ёҗёмёрте ответләха туятпәр»

Иртнё эрне кун, җёртме уй-ахён 5-мёшёнче, Ильич ячёпе хисепленекен ял хуҗаләх производство кооперативён базинче вилья́х-чёрлө́х па́хакансен районти конкурсё иртрё. Пёр пек условисенчех машинәпа ёне сәвакан операторсемпе ёнесене искусств-

вәлла майпа пётёлентерекен техниксем хайсен асталәхёсемпе вай виҗрёс. Районти пёрлешүллё хуҗаләхсен нумай представителё пулчё кунта. Эсир паянхи сән үкерчөкре унта хутшәннисен пёр ушкәнне куратр. Вёсем пурте хуҗаләхсенчи техник-осе-

менаторсем. Фаина Максимова (сән үкерчөкре сула-хайра, ыттисем сылтәмалла) Суворов ячёпе хисепленекен ял хуҗаләх производство кооперативёнче 20 җул ытла ёнтё хай суйласа илнё ёҗпе тимлет. Аста техник-осеменатор төрлө сулсенче ёҗри

пултаруләхёпе районта җеҗмар, республика́ра та ырапа паларна. Унна танлаштарсан, Чапаев ячёллө хуҗаләхри Елена Емельянова 5 җул җеҗлет-ха, анча пултаруләхёпе пёртте кая мар. «Оринино» хуҗаләхран а́мартәва пына Екатерина Замкован вилья́х-чёрлө́х отраслөнчи ёҗ стажё 22 җул. Җак тапхәр-та вәл техник-осеменатор та пулнә, ветеринарта ёҗленё, Атапайёнчи майракалла шултра вилья́хсен фермине ертсе пына – ниҗта та ят яман. «Оринино» хуҗаләхри Патаккассинчи сёт ферминче техник-осеменаторта 9 җул ёҗлекен Вера Ершован тәрәшуләхөнче те хуҗаләхри вилья́х-чёрлө́х отраслөн аталанавён түпи пур. Җак хуҗаләхри төп ветврач Елена Ешмолова та пысак опытла ветеринар. «Вилья́х отраслөнче ёҗлекен кашни ёҗчен хай ёҗшён ответләха туйсан, хуҗаләхсен аталанавё те курәмлә пулмалла. Җавәншән тәрәшатпәр», – терё Елена Юлиановна кала-җәва вёҗлесе.

А. БЕЛОВ
сән үкерчөкё.
(Конкурс епле иртнипе 3-мёш стр. паллашәр).

Виҗҗёмёш кинофестиваль пулать

Җёртме уйахён 1-6-мёшёсенче Шупашкарта Пётём төнчери кинофестиваль иртрё. Халәх ырласа хакланине, палла хәнәсен кәмәлне шута илсе Президент республика Правительствине җитес җулхи җёртме уйахён пуҗламәшёнче Шупашкарти Пётём төнчери III кинофестивале ирттересси җинчен калакан хушу проектне хатёрлеме сённө. Николай Федоров пёлтернө тәрәх, Карен Шахназаров кинорежиссер кинофорума хатёрлес ёҗе хастар хутшәнма, хай генеральнай директор пулса ертсе пыракан «Мосфильм» киноконцернан пётём хаватне явәҗтарма хатёрри җинчен каланә.

Йывәрләхсене җентерме

Чәваш Енри чылай промышленноҗ предприятиёнче экономика кризисне пула йывәрләхсем тухса тәнә май Николай Федоров җак эрнере «Промтрактор» АУОра Чәваш Республикин социалла пурнәҗпа экономика аталанавне җирёплетес енёпе ёҗлекен комиссин ырапа тухса ирттерекен ларавне йёркелеме хушнә, ларәва РФ Шутлав палатин председателё Сергей Степашин хутшәннасси җинчен пёлтернө. Финанс министрё Николай Смирнов евитленё тәрәх, кәҗалхи җу уйахён 1-мёшё төлне республикан хайён тупәшсене виҗи пёлтерхипе танлаштарсан 83,5 процент танлашнә.

Ёҗ укҗин ыйтәвёсемпе

Епле ёҗленине кура...

Пёчөк предпринимательство предприятиёсем шутне кёмен организацисенче кәҗалхи январь-март уйахёсенче ёҗлекенсен уйахри ватам ёҗ укҗи 7907 тенкёпе танлашнә. Иртнө сулхи җав вәхәтрипе танлаштарсан, ку вәл 99 процент пулать. Асәннә категориё кёрекен предприятиёсенче 5812 сын ёҗлет. Ку вәл пёлтерхин 95 процент шайтё.

Чәвашстат даннайёсем тәрәх, җынсен укҗа-тенкё тупәшёсем кәҗалхи 1-мёш кварталта пёлтерхи җав вәхәтринчен 10,1 процент, кәҗалхи март уйахёнче 10,5 процент чакнә. Укҗа-тенкёпе уса курасси вара кашни җын пуҗне шутласан кәҗал 1-мёш кварталта пёлтерхи җав вәхәтринчен 3,7 процент үснө, 7414,2 тенкёпе танлашнә.

ХАМАР ИНФ.

Налук инспекцийёнчен хыпарлаҗҗё

Транспорт налукне тўлессипе

Федералла налук службин Чәваш Республики тәрәх районсем хушшинчи 6-мёш номерлө инспекцийёнчен пёлтернө тәрәх, Чәваш Республикин Шалти ёҗсен министерствин ГИБДД управленийён транспорт хатёрёсен автоматизированнай учөчөн даннайёсемпе июнь уйахён вёҗөнче транспорт налукёсен виҗисене сёнёнрен шутласа паләртаҗҗё.

Транспорт хатёрне регистрациленин ыйтәвёсемпе сирён ыйтусем пур пулсан, сирён 2009 җулхи сентябрён 1-мёшёнчен кая юлмасәр даннайёсен базине улшәнусем кёртме тата транспорт хатёрне регистрацирен каларни пирки палла илме ГИБДД органёсен регистраци подразделенийёсене пырас пулать.

Граждансем инспекциё пырсан транспорт налукён виҗисине ГИБДД органёсенче паләртнә даннайёсене кура кәна сөнёнрен шутласа памалла туса параҗҗё.

И. ОРЛОВА,
налук инспекцийён камеральной тёрёслевсен пайё пулхә.

Җыра́нтару – 2009

Иккёмёш җур җул валли җыра́нтарасҗҗё

Хаклә вулакансем! Районти «Җентерү ялавё» хаҗата иккёмёш җур җулта илсе тама унчөнхи хакпа җыра́нтарасҗҗё. Ултә уйаха җыра́нмалли хак – 191 тенкё те 70 пус.

Райхаҗат редакцийё.

Кам епле ёҗлет?

РАЙОНТИ ПЁРЛЕШҮЛЛЁ ХУҗАЛӘХСЕНЧЕ ҖЁРТМЕ УЙАХЁН 9-МЁШЁ ТЁЛНЕ ПЁР ЁНЕ ПУҗНЕ МЁН ЧУХЛЁ СЁТ СУНИНЕ КАТАРТНИ (килогрампа).

Колонкәсенче: 1. Кәҗал сунә. 2. Пёлтерхипе танлаштарсан («–» – сахалрах).

Е. Андреев яч. хис.	11,8	-0,6
«Восток»	10,1	-3,9
«Герой»	15,6	0,7
Ильич яч. хис.	14,7	-0,6
Ленин яч. хис.	15,5	2,9
«Оринино»	14,8	-1,0
«Передовик»	15,4	6,7
«Свобода»	14,3	1,2
«Сеятель»	6,7	-4,8
Суворов яч. хис.	16,1	-2,6
«Рассвет»	0,0	-6,9
«Ударник»	13,8	1,0
Чапаев яч. хис.	9,0	0,1
Чкалов яч. хис.	11,2	-1,2
«Хлебороб»	5,6	-1,5
РАЙОНЁПЕ	13,7	0,6

Райадминистрацире

Хастар ёҗшён – Хисеп грамоти

Район администрацийён вёрентү, җамрәксен политики тата физкультура-па спорт пайё, халәх вёрентёвён ёҗченёсен районти профсоюз организацийён канашё, Муркаш ял тәрәхён администрацийё, районти төп болница администрацийёпе профсоюз организацийё ыйтнисене тивёҗтерсе, район администрацийён пулхәхён 2009 җулхи майн 4-мёшёнчи 262-мөш номерлө йышәнәвёпе җаксене район администрацийён Хисеп грамотипе наградалама йышәннә:

1. Җынсен сывләхне сыхлас ёҗе тивёҗлө түпе хывнәшән тата нумай җул хушши тәрәшса ёҗленёшён:
 - Светлана Геннадьевна БАШКИРОВАНА, Панклири фельдшерпа акушер пунктён фельдшерне.
 - Андрей Аркадьевич СЕРГЕЕВА, районти төп больницән васкавлә медицина пулшәвён уйрәмён фельдшерне.
2. Җитёнекен әрәва воспитани парас тата вёрентес ёҗри ситёнүсемшён тата нумай җул хушши тәрәшса вай хунәшән:
 - Валентина Ивановна АЛЕКСЕЕВАНА, Шетмёпуҗ шукулён пуҗламәш классен учительне.
3. Нумай җул хушши тәрәшса ёҗленёшён:
 - Валерий Владимирович ФЕДОРОВА, Шетмёпуҗ шукулён водительне.
4. Районти вёрентү ёҗне аталантарассине пысак түпе хывнәшән тата шула йёркеленёренпе 125 җул ситнө май:
 - «Шетмёпуҗсөнчи пётёмөшле пёлү паракан төп шукул» муниципалла вёрентү учрежденине.
5. Муркаш ял тәрәхён обществәлла пурнәҗсене активлә хутшәннәшән:
 - Африкан Вениаминович АНДРЕЕВА, чикёллө яваләхлә «Декор» общество директорне.

Уяв

«Сирён ыра кәмәләр пурәнма вай-хал парать»

Районти социалла ёҗченсем хайсене тав тунине кулленех илтесҗё пулин те, район администрацийён пулхәхё Ю.А. Иванов каланә тав сәмахёсем вёсен чөри патнех җитрөс:

– Чәннипех те маттур җынсем эсир. Тавах сире хавәр, хәвәрән проблемәсем җинчен мансах ытти җынсене пулшәма васканәшән, – терё вәл.

Җак пархатарла профессии җыннисене җавән пекех Чәваш Республикин Сывләх сыхлавё тата социалла аталану министрствин пирён районти социалла хўтлөх пайён ертүҗи Н.П. Петрова, Чәваш Республикин Патшаләх Канашё депутаты, районти төп больницән төп врачё В.Г. Данилов, РФ ПФ пирён районти управленийён ертүҗи Е.М. Александрова, районнән хисеплө җынни В.С. Краснов саламларёс.

Нина Пантелеевна паләртнә тәрәх, районта пурәнакансенчен суррине яхән социалла хўтлөх пайё урла төрлөрен патшаләх пулшәвне илет паян. Маларахри сулсенче төрлө ёнлө те интереслө пулнә җак сферәра вай хуракансен ёҗе.

Тунти кун хайсен профессии уявне палла тума район администрацийён ыра йәла-йёркесен залне паян ку сферәра ёҗлекенсем җеҗмар, ветерансем те пуҗтарәнчөс. Паян чунне парса ёҗлекенсене Юрий Александрович Тав сыравёсемпе җыларё. Ветерансем вара парнесене тивёҗрөс. Чәннипех те И.С. Максимова, П.А. Блинова, О.П. Степанова, С.А. Афанасьев, Е.П. Иванова, Р.П. Германова, А.А. Смирнова, З.И. Игнатьева, В.В. Мартынов халәха социалла пулшәу парас сферәра

нумай җул ёҗленө. Мөнле-мөнле ыра ёҗ туман пулө вёсем. Социалла хўтлөх пайне 21 җул ертсе пына Е.П. Иванова җав сулсене паянхи пек куҗ умне каларчө уявара.

– Районти пурәнакансем паян та төл пулсан ыра ёҗсемшён тав тавасҗё пулсан, эппин чәннипех те ыра ёҗсех тунә эфир, – терё Екатерина Павловна.

Социалла ёҗченён ёҗсө сәмәл марри килте пөччен ватта пахакан Г.П. Степанова сәмахёсенчен те паләрчө:

– Ватә җын пөчөк ача пекех тимлөх ыйтат. Хамәр вёсемшёнчи җывах җынсем шутланине асра тәтса ёҗлемелле пирён, – терё вәл.

Иуҗкассинчи ветерансен суртне ертсе пыракан В.Н. Шивирева та иксёлми ыра кәмәлән резултатчө куҗ умёнчех пулинне паләртрө:

– Юлашки сулсенче пирён патра пурәнакасем вилесси паләрмаллах чакрө. Җакә медицина пулшәвне вәхәтра тата сўллө шайра панине те җирёплетсе парать.

Вәл республика́на ертсе пыракансене ватә җынсен ячөпе тав турө. Кунта пурәнма пёр җыншән уйахне 11 пин тенкө ытларях тухса каять. Ватәсем (ватамран 4 пин тенкө пенсии илсөҗ) кунта мөн пур пулшәва илсөҗ. Ветерансен сурчө вёсемшён таван кил пулса тәчө.

Кунсеренех җынсене ыр кәмәлтан пулшәу паракансемшён уявара районти ветерансен хорён концерчө чәннипех те пысак парне пулчө.

Л.ПАВЛОВА.